

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3 Mayıs 2012 Perşembe

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

3 Mayıs 2012 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Geçiş Hükümeti
Arasında Libya Ulusal Polisnin Eğitimine ve Kapasite
Geliştirmesine İlişkin İşbirliği Konulu Mutabakat
Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında
Kanun Tasarısı (1/607)**

1:25

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:25

Alper COŞKUN (Dışişleri Bakanlığı İstihbarat Araştırma Genel Müdürlüğü Temsilcisi Büyükelçi)		1:3,23
Sırrı Süreyya ÖNDER	(İstanbul)	3:5,18:19,21:22
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	4,5:9,15:18,19
Cuma İÇTEN	(Diyarbakır)	4
Ali TURAN	(Sivas)	8
Mehmet ERSOY	(Sinop)	8,12:14,16,17,18
Celal DİNÇER	(İstanbul)	9:11,23
Alpaslan KAVAKLIOĞLU	(Niğde)	14
Sinan Aydın AYGÜN	(Ankara)	15
Feyzullah KIYIKLIK	(İstanbul)	19:21
İçişleri Bakanlığı Temsilcisi		24

Açılma Saati: 11.27
Kapanma Saati: 12.57

3 Mayıs 2012, Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.27

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

-----0-----

BAŞKAN – İçişleri Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Hükûmet Temsilcimiz, kamu kuruluşlarının değerli temsilcileri, değerli çalışma arkadaşlarımız, değerli basın mensupları; toplantımızı açıyorum, yeter sayımız vardır. 24'üncü Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı 8'inci toplantısını idrak edeceğiz.

Gündemimizde Dışişleri Komisyonunun esas komisyon olarak belirlendiği (1/607) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Libya Geçiş Hükûmeti Arasında Libya Ulusal Polisinin Eğitimine ve Kapasite Geliştirmesine İlişkin İşbirliği Konulu Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Şimdi, tümü üzerindeki görüşmeyi başlatacağım. Görüşmeden önce Hükûmet Temsilcimizin tasarının içeriği hakkında Komisyonumuza bilgi verme ihtiyacı varsa ona geçeceğiz.

Arkadaşlar, ancak tasarının tümü üzerinde görüşülürken İç Tüzük'ün 23'üncü maddesine göre genel uygunluk görüşü ve esas komisyona bir görüş bildirme tarzında yapacağımız için ayrı ayrı maddeleri görüşmeyeceğimizden esas hakkında görüşler belirtilirken madde üzerindeki görüşlerin de beraberce belirtilmesini istirham ediyorum. Çünkü zaten kanunumuz üç maddelik bir kanun. Tümünü bu vesileyle görüşeceğiz.

Hükûmet Temsilcimiz önce kendinizi tanıtarak tasarı hakkında bilgilendirir misiniz Komisyonumuzu.

Buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI İSTİHBARAT ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ ALPER COŞKUN - Sayın Başkan, İçişleri Komisyonunun saygıdeğer üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İzninizle öncelikle bir eş güdüm hatasından dolayı sizleri beklettiğim için özür dileyerek başlamak istiyorum ve müsaade ederseniz sizin bahsettiğiniz mutabakat muhtırasının içeriği hakkında özlü bilgi sunmak isterim efendim.

Söz konusu mutabakat muhtırası Libya Ulusal Polis eğitimine ve kapasite geliştirilmesine ülkemiz tarafından sağlanacak destek hakkındadır. Kısaca arka planını arz etmek gerekirse, Kaddafi yönetiminin uyguladığı baskı ve şiddete alet olan polis teşkilatı 2011 yılında “Arap baharı” olarak da nitelendirdiğimiz ayaklanma ve devrim süreci sonunda dağılmıştır. Bu süreçte çok sayıda karakol ve polis merkezi yakılmış ve yıkılmış, rejime bekçilik eden emniyet teşkilatının önde gelen mensupları da bertaraf edilmişlerdir çeşitli şekillerde. Bir kısmı çatışmalar sırasında öldürülmüş, bir kısmı tutuklanmış, bazıları da ülke dışına çıkmışlardır. Libya Ulusal Geçiş Konseyi yetkilileri Trablus'un ele geçirilmesinin ardından halka karşı işlenen suçlara iştirak etmemiş olan polis memurlarının görevlerine dönmeleri çağrısında bulunmuştur ve otorite boşluğunu bu şekilde doldurma arayışı içinde olmuştur. Ancak göreve dönen polisler sayıca son derece yetersiz kalmıştır. Dolayısıyla ciddi bir eğitim ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Devrim sonrası süreçte ise kamu düzeni ile asayiş ve güvenliğin sağlanması Libya'nın önündeki en önemli mesele olarak ortaya çıkmıştır. Basına da, günlük bültenlere de yansıyan bir husus efendim. Hâlihazırda UGK ve Geçiş Hükümeti, milisleri, polis teşkilatına ve orduya entegre etme arayışındadır. Bu amaçla bir yandan dağılan kurumları tekrar ayakları üzerine oturtmayı amaçlamakta, bir yandan da şimdiye kadar yol açılan olaylara ve başına buyruk hareketleriyle güvenliğı tehdit eden silahlı grupların etkinliğini kırmayı hedeflemektedir.

Bu amaçla Libya'ya destek olmak üzere, sizin yüce değerlendirmenize sunulmuş olan mutabakat muhtırası hazırlanmış ve 2 Nisan 2012 tarihinde imzalanmıştır.

Protokol ile özetle yeniden yapılanma sürecindeki Libya Ulusal Polis Teşkilatının kurumsal altyapısının güçlendirilmesi ve kapasitesinin geliştirilmesi için Libya polisine ülkemiz tarafından verilecek eğitim faaliyetlerinin yasal altyapısının oluşturulması amaçlanmaktadır. Protokol, ülkemizde verilecek eğitim programlarında eğitim görececek polis adaylarının seçimi, adaylarda aranacak şartlar, eğitim sırasında uygulanacak müfredat, adayların uyacakları kurallar, eğitim faaliyetlerinin maliyetinin karşılanma usulleri ve benzeri hususları ayrıntılı şekilde belirlemektedir.

Libya polis adaylarına verilecek eğitimin, tarihî ve kültürel bağlara sahip iki ülke arasındaki dostluğu daha da pekiştireceğı düşüncesindeyiz. Bu çerçevede, Libya'da zor koşullar altında, lojistik imkânlardan, teknik araç-gereçten, nitelikli eğitmenlerden yoksun olarak eğitimlerini sürdürmeye çalışan Libya polis adaylarının, çağdaş kurumsal standartlardaki eğitim altyapısı ile lojistik, teknik, araç-gereç yönünden geniş imkânları haiz birçok farklı ülkeye eğitim vermiş ülkemiz tarafından eğitilmesi imkânı sağlanacaktır.

Söz konusu protokolün, Türkiye ve Libya arasında polis eğitimi alanındaki iş birliğini geliştirmesi, ayrıca Libya'da güvenlik ve istikrar ortamının yeniden tesisine yönelik çabalarımıza katkı sağlaması beklenmektedir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Sayın Büyükelçi, teşekkür ediyoruz.

Söz almak isteyen arkadaşlar lütfen işaret buyursunlar.

Biraz önce belirttiğim tarzda da tümü üzerindeki görüşmeler yapılırken maddeleri de kapsayacak şekilde çünkü bir genel uygunluk görüşü bildireceğiz.

Sayın Önder, buyurun efendim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Hükûmet temsilcisinin sunumu oldukça ideolojik tanımlamalar içermektedir. Libya'da olana “devrim” demek kimin fikri bilmiyorum fakat bu konuda dünyada oluşmuş herhangi bir mutabakat ya da evrensel ölçülerde bir devrimden bahsetmek mümkün değildir. Üretim ilişkilerinde, üretim araçlarında değişen bir şey söz konusu değildir. Bir diktatör gitmiştir, başka bir diktatör, başka bir diktatörlük Libya halkının başına çöreklenmiştir. Öncelikle bu baştan meseleyi “devrim” diye tanımladığınız zaman sonrasında olacağı olan şeyler sanki meşru gibi gözüküyor. Bu sakıncaya bir dikkat çekmek istiyorum.

Bizim Libya konusundaki tutumumuz utanç vericidir. Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin Libya meselesine müdahil oluş biçimi utanç vericidir. Orada üssün İzmir’de konuşlandırılması, bir halkın... Birbirimizi kandırmayalım, eğer buna kendi vicdanında bir tane hayır diyecek kişi varsa bütün bu söylediklerimi geri alırım. Oradaki petrol kaynakları olmasa NATO’nun da, emperyalist Batılı devletlerin de hiçbirinin de umurunda olmayacak bir durum için, o petrolün hatırına biz ülkemizi böyle bir saldırganlığa üs yaptık. Bunun utancı ve sorumluluğu tarih içerisinde ortaya çıkacaktır.

Bütün bunlar yetmezmiş gibi şimdi de orada polis yetiştirmek gibi bir misyona soyunuyoruz. Türk dış politikasının büyük bir aymazlık ve kibirle yönetiliyor oluşu hep son zamanlarda bu kibrin bizim oradan oraya bahçeci gibi koşturmamızla yol açıldığı -tırnak içinde kullanıyorum- o masadan pay kapma hülyalarının bile boşta kaldığı yani tabiri caizse ayazda kaldığı bir durumdayız. Niye böyleyiz? Bizim Afgan ordusunda, Afgan topraklarında ne işimiz var, mesela? Bu Libya tek başına bir hadise değil. Orada bağbanlık mı ediyoruz? Orada bizim askerlerimiz su mu dağıtıyorlar? Ne işimiz var bizim? Ulusal izzetine, oradaki kardeşlerine, savaşı, Amerikalı direnen yoksul Müslüman Afgan halkı, Peştunlar filan. Şimdi, bu kadar hevesli, bu kadar iştiaklı, kim eline bu anlamda bir argüman alsa hemen ilk koşturan olmak falan bu ülkede dış politikanın sadece ahmaklığı ve diğer emperyalist güçlerin tahakkümü altına girmişliğiyle açıklanabilir. Nelerle açıklanamaz? Müslümanlıkla açıklanamaz mesela. Ümmete koşturmuyorsunuz orada. Nelerle açıklanamaz? Evrensel hukuk değerleriyle açıklanamaz. Petrol için bir halk ikiye bölünmüş, biri diğerine kırdırılmış. Bunlar hep ortaya çıkıyor böyle, hayat eskisi gibi uzun yıllar saklı, gizli kalmıyor. Şimdi, de bütün bu Orta

Doğu'daki ve daha doğrusu genel anlamda bütün dünyadaki yeniden paylaşım savaşında Türkiye hep bir Amerikan oyuncağı gibi oradan oraya oradan oraya savrulup durmaktadır.

Burada polisin buna eğitim vermesi bir anlamda bu meşruiyet tanıma ve bu vebale ortak olma anlayışıdır. Bizim böyle bir akıl verecek polis teşkilatımız da yok üstelik. Bizim polis teşkilatımız düşman başına. Libya halkı da düşman olmadığına göre niye onlara layık görüyoruz? Bu poliste güvenlik konseptine dair akıllı, uslu bir tane yaklaşım olduğunu söyleyebilir misiniz. Bu polisin bildiği nerede bir kalabalık, nerede bir itiraz, nerede bir muhalefet görse etrafını kuşatıp gazla, bombayla imha etmek. Demokrasiden nasipsiz, insan haklarından habersiz. Siz bunu bir de Orta Doğu'daki başka bir halka sirayet ettirteceksiniz. Daha kendi ülkesinde insan haklarına saygılı bir güvenlik teşkilatı ve anlayışı oluşturulamamışken bunu bir de kalkıp diğer dünya halklarına bulaştırma vebalini taşımamamız gerekir. Bu poliste -iç politika yapmıyorum- ifade verilir, sadece poliste olan ifadeler ikinci gün gazetelerde psikolojik harp unsuru olarak insanların karşısına dikilir. Nere bunun mahreci? Polis. Niye sızıyor? Kim kardeşim bundan hesap soracak? Niye hesabı sorulmuyor? Bunların cevabı yok. İtibarsızlaştırma söz konusu olduğunda dosyalar alabildiğine sosyal medyaya ve basına, üstelik daha soruşturmanın gizliliği aşamasında servis edilir. Hesabını soran yok. İnsanların emniyette fotoğrafları çekilir, yasaktır servis edilmesi, servis edilir. Hesabını soran yok. Bir tane memuru kurban ederler, bunun bir sistem olduğunu göz ardı ederler. Bir önlem alınmaz. Bir sonraki kovuşturmada, soruşturmada gene aynısı yapılır. Bu polis mi öbürünü eğitecek ya da bir Libya halkına reva gördüğünüz de bu mudur?

Onun için, bu meselede bu tür ilişkilere bu kadar gönüllü, bu kadar koşturmacı, bu kadar da ufak taşra esnafı hesabıyla, gidelim... Dışişleri Bakanı konuştuğu zaman hırsından titriyordu kürsüde Meclisi bilgilendirme adı altında. Yeni dünya kurulacak, bunu da biz nizâmât vereceğiz. Neyle? 10 milyar dolar cari açıkla. Bakın, birisi bir notunuzu kıstığında...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 10 milyar dolar değil 80 milyar dolar cari açık.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Net açık 10 milyar dolar.

CUMA İÇTEN (Diyarbakır) – Kasamızda 95 milyar dolar var.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – O para sizin değil. Aldığınızı bulduk zannetmeyin. Öyle kasanızda o para var. Bende de emanet para var, “Benim param.” mı diyeyim yani? Onun için, bu kasanızdaki para sizin olan para değildir Cuma Bey, onun ekonomik başka parametreleri var.

Polis bu yönüyle kendisi bir başka ülkeden demokrasi dersi eğitimi almaya muhtaç. Yani üstelik bir şekliyle birbirinizi kandırmayın, söylemeye de cesaret edin, bu ülkede iktidarla kafa tokuşturmaya başlamış artık polis teşkilatı, yargı teşkilatı. Şimdi, siz bunları görmezlikten gelip buna bir başka ülkelere daha kendisi himmete muhtaç bir dedeyken başkasına gayret etmesine filan beklemek abesle iştigal olur.

Bu vesileyle, özellikle Hükûmet sözcülerinin Libya'da olan biteni bir diktatörlüğün bir başkasıyla yer değiştirmesini “devrim” diye kodlamasını tutanaklara bir şerh olarak geçirilmesini istiyorum. Orada olan devrim değildir. Devrimin her literatürde tanımı bellidir. Orada bir savaş yürüyor, üstelik hitama da ermemiş. Daha şimdiden o aşiret yapısı birbirine girmeye başladı. Niye? Emperyalizmin çok sevdiği bir iştir birini bir diğerine düşman etmek, araya fitne sokmak, nifakı artırmak. Bunları daha dün kadar AK PARTİ'liler söylüyorlardı. Ne oldu da bizim farkına varmadığımız, onlar irşat oldu, biz geri kaldık. Yani ümmete yapılan bu zulüm için rahmetlik Erbakan sağ olsa, gider kendini önüne yatırır o savaş uçaklarının. Siz daha üç gün önce gedip İnsan Hakları Ödülü almıştınız burada. Ondan sonra onu düşman sayacaksınız, yeni gelene de “Devrim oldu.” diyeceksiniz. Bu ne lahana turşusu, bu ne perhizin cevabını vermeden kimse Komisyona böyle sunum yapamaz.

Onun için, bunun tümünden reddedilmesini, mümkünse demokratik teamülleri yerleşmiş bir Batı ülkesinin gelip Türkiye emniyetine eğitim vermesini konuşalım diyorum. Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Önder, teşekkür ediyoruz.

Sayın Serindağ, buyurun efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli katılımcılar; demin de söyledim, biz muhalefet ederiz ama nezaket ölçülerinde muhalefet ederiz. Bunun böyle bilinmesi lazım.

Şimdi, biz, dost ve kardeş bir ülkenin polis teşkilatının Türkiye’de eğitilmesinden, Türk güvenlik birimi tarafından eğitilmesinden memnuniyet duyarız. Dost ve kardeş bir ülkeye yardım etmekten mutlu oluruz. Ancak şunu göz ardı etmememiz lazım: Olayları mutlaka objektif olarak değerlendirmek lazım. Orada bir felaket yaşanmıştır, bunu kabul etmemiz lazım. Bunu devrim olarak nitelendirmemiz gerçekten uygun değil, bu bir. Orada Libya ilk olaylar başladığı vakit, biraz geriye gidersek siz de hatırlarsınız, Sayın Başbakan ne demişti: “NATO’nun orada ne işi var?” Biz bu şekilde Sayın Başbakanın bu sözünü tabii Türkiye Cumhuriyeti adına söylenmiş bir söz olarak addediyoruz. Kısa bir süre geçti, denizden ablukaya bizim gemilerimiz iştirak etti. Bizim gemilerimiz denizden ablukaya katıldı.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye dış politika konusunda maalesef zikzak yapmaktadır, maalesef gelgitler yapmaktadır. “Sıfır sorun politikası.” demiştir. Sorunlar yumağı bizim önümüze gelmiştir. Bunu göz ardı edemeyiz.

Şimdi, ne olursa olsun, Kıbrıs çıkarmasında biz en büyük desteği Libya’dan ve o zamanki yönetimden gördük. Bunu inkâr edemeyiz. Bizim uçaklarımız havalanamıyorken biz oradan yardım gördük ve bu şekilde ilişkilerimiz devam ediyorken en büyük müteahhitlik hizmetleri Libya’dan alınıyorken Libya’yı böyle bir durumla karşı karşıya bıraktık ve demin de söylediğim gibi denizden

ablukaya bizim gemilerimiz iştirak etti. Şimdi, beğenelim veya beğenmeyelim, bir ülke başkanının sonunun bu şekilde olması, hayatının bizim bildiğimiz şekilde son bulması öyle zannediyorum ki hiç kimseyi memnun etmemiştir burada. Ama maalesef Türkiye izlediği politikayla bir nevi buna ortak olmuştur. Bir süre önce Sayın Başbakan Kaddafi'nin elinden İnsan Hakları Ödülü almıştır ama kısa bir süre sonra Kaddafi'nin diktatör olduğunu her nasılsa hatırlamıştır aynen Suriye'de olduğu gibi ve Libya politikası bizim bildiğimiz şekilde yürütülmüştür.

Değerli milletvekilleri, aslında Libya'da izlenen politika tüm Arap coğrafyasında izlenen politikadan farksız. "Arap baharı" diyorsunuz, inşallah bu Arap sonbaharına dönüşmez. Şimdi, Libya'ya müdahale edildi, ne oldu? Libya Geçici Hükûmeti kuruldu, "Ulusal Geçiş Hükûmeti" diyorlar. Zannediyorum Petrol Bakanı İtalyan petrol şirketinde çalışan bir zat, Petrol Bakanı yapıldı. Zannediyorum öyle olması lazım ya da basında biz öyle okuduk. Olayların hemen akabinde Sarkozy petrol anlaşması yaptı.

Şimdi, geçenlerde Antep'e gittim. Sayın Başkan da muhtemelen biliyordur, Libya'da yatırımı olan Gaziantep'li iş idamları var. Orada düzenin tamamen bozulduğunu, sokakta güvenliğin olmadığını, kamu düzeninin sağlanamadığını ve iş yapma ortamının hiç olmadığını ifade etti. Libya bu durumda. Zaten Sayın Hükûmet Temsilcisinin konuşmasında da bir nebze bunu anlıyoruz.

Peki, Libya öyle oldu da diğer Arap ülkeleri farklı mı? Mısır'ın hâlini görüyoruz. Mısır'da gösteriler devam ediyor. İşte, Mübarek gitti, yerine bir askerî rejim geldi, sokaklar gene olaylarla meşgul, sokaklarda olaylar devam ediyor.

Suriye'ye geliyoruz, gene aynı şekilde devam ediyor. Bu Suriye olayları üzerinde ben biraz durmak istiyorum. Bunun iki nedeni var: Birincisi, ben Suriye'ye komşu bir ilin milletvekiliyim, dolayısıyla bizi çok ilgilendiriyor, ilimizi çok ilgilendiriyor, Türkiye'yi de ilgilendiriyor tabii. Şimdi, Türkiye adım adım savaşa gider gibi bir tutum takındı. Arap coğrafyasıyla ilgili Sayın Dışişleri Bakanının kendine has bazı düşünceleri var, öyle anlaşılıyor. Siz Mecliste izlediniz, diyor ki: "Türkiye'nin Suriye politikasını görmek için, Türkiye'nin Suriye'de ne kadar olumlu bir politika izlediğini öğrenmek için Tunus sokaklarına gidin, halkla konuşun, Kahire sokaklarına gidin, halkla konuşun, falan ülkenin sokaklarına gidin, halkla konuşun."

Şimdi, Dışişleri Bakanı Türkiye Cumhuriyeti'nin Dışişleri Bakanı. Suriye politikasının ülke yararına olup olmadığına karar verecek olan insanlar Türkiye'de yaşayan insanlar, Türk vatandaşları, bizim insanlarımız. Dışişleri Bakanına düşen nedir? Gitsin, Gaziantep'in sokaklarını bir dolaşsın, baksın, Hatay'ın sokaklarını dolaşsın, insanlarla konuşsun. Adana'nın sokaklarını gezsin, insanlarla konuşsun. Suriye politikası hakkında ne düşündüklerini onlardan öğrensin. Tunus'a gitmemize gerek yok ki, Libya'ya gitmemize gerek yok ki, Kahire'ye gitmemize gerek yok ki. Yani şimdi Arap coğrafyasında Türkiye maalesef böyle bir politika izliyor ve bizi korkarım ki felakete götürüyor.

Bakınız, değerli arkadaşlarım, siz de biliyorsunuz, Enver Paşa da ülkesini seven bir insandı ama ihtirasları Osmanlı İmparatorluğunun son bulmasına neden oldu. Biz topraklarımızın ancak beşte 1'ini muhafaza edebildik, belki de daha azını. Onun için, dış politika böyle geçici heveslerle, günlük değerlendirmelerle, ideolojik yaklaşımlarla veya başka yakınlık hisleriyle -öyle diyeyim, biraz yumuşak geçeyim- izlenecek bir şey değildir. Onun için, Türkiye'nin millî menfaatlerini, ulusal çıkarlarını mutlaka bizim göz önünde bulundurmamız lazım.

Şimdi, geçenlerde, çok kısa bir süre önce Libya'da Libya'nın Osmanlı egemenliğinden çıkışının 100'üncü yılı kutlandı, tören yapıldı ve Ulusal Geçiş Hükûmeti yetkililerinin de katılımıyla. Peki, Osmanlı egemenliğinden çıktı da bağımsız mı oldu? Yok. İtalyan egemenliğine girdi. Yani bir nevi İtalyan egemenliğine girişini kutlamış oldu. Bu olayları bizim görmemiz lazım.

Biraz da bizim emniyet teşkilatımıza kısaca değinmek istiyorum: Gerçekten her kurumda olduğu gibi emniyet mensuplarının da mutlaka hizmet içi eğitimden geçirilmesi lazım toplumsal olaylara müdahale konusunda. Toplumsal olaylar karşısında ne tür bir hareket gösterilmesi konusunda mutlaka eğitimden geçirilmesi lazım. Öyle zannediyorum ki emniyet teşkilatında bu tür eğitim programları vardır. Ben on üç yıl da mülkiye müfettişliği yaptım, biliyorum. Hizmet içi eğitim programı vardır, teorik eğitim programları var. Belli ki bir zaaf gösteriyoruz. O nedenle, toplumsal olaylara müdahale konusunda mutlaka emniyet teşkilatının önce hizmet içi eğitimden mutlaka geçirilmesi lazım.

Aslında, meseleye mesleğe almadan başlamak lazım. Şimdi, siz ne kadar eğiterseniz eğitin bir mesleğe eleman alırken gerekli dikkati, ihtimamı, özeni göstermiyorsanız o mesleğin mensuplarını mesleğin istediği şartlara sahip kılamazsınız, onları yeteri derecede mesleğe hazırlayamazsınız. O nedenle, mesleğe alırken çok dikkatli olmak lazım.

Şimdi, biliyorsunuz değerli arkadaşlarım, polis teşkilatına değişik kaynaklardan eleman alınıyor. Polis amirleri, biliyorsunuz, kolejden, akademiden yetişiyor. Diğerleri polis yüksekokullarından yetişiyor. Fakat polis yüksekokullarından yeteri kadar eleman yetişmiyor ki, yetiştirilmiyor ki bu sefer onun dışında sınavla, mülakatla polis mesleğine eleman alıyoruz. Bana göre bu sakıncalıdır. Şimdi, Sayın Başkan meslekten gelen biridir. Polis meslek yüksekokullarının kuruluş nedeni buydu. Mesleğe yetişmiş, tarafsız eleman almaktı ve polis meslek yüksekokullarının sayısını artırmıyorsunuz. İhtiyaç varsa artırmak lazım, bunlar o amaçla kuruldu. Diğer alanlarda ihtiyaç fazlası öğrenci yetiştiriyorsunuz. Sokakta boş gezen öğretmenlerimiz var, boş gezen mühendislerimiz var, iş bulamayan veterinerlerimiz var. Yani gereğinden fazla eleman yetiştiriyoruz. Polise ihtiyaç varsa polis meslek yüksekokullarının kapasitesini artırmak lazım. Polis mesleğine girecek olanların oradan yetişmesi lazım. Gidecekler, sınava girecekler, ondan sonra gelip mesleğe kabul edilecekler ve meslek içerisinde ilerlemelerine devam edecekler. Siz ne dersiniz deyin, siz ne kadar "Biz yapmıyoruz."

deseniz de deyin -zaten ben inanmam ona da ama öyle de deyin- değerli arkadaşlarım, mesleğe mülakatla eleman alırken kimin cebinde fazla tavassut kartı varsa, bilmem neyi varsa o mesleğe giriyor. Bunun hiç şeyi yok. Bunu inkâr etmenize hiç gerek yok.

ALİ TURAN (Sivas) – Bunu biz yapmadık ama siz yaptınız.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, biz geldiğimizde bizim ne yapacağımızı görürsünüz. Bak, biz yapacaklarımızı söylüyoruz değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bu işin şakaya gelir yanı yok, on senedir iktidardasınız. Nasıl bir personel politikası izlediğinizi biliyorsunuz. Ben söylemeyecektim ama madem siz öyle söylediniz değerli arkadaşlarım, kusura bakmayın, ben gerçekten bunu söylemek istemiyordum. Şimdi, inşallah o notum buradadır, size söylerim.

Siz biliyor musunuz? Sosyal Güvenlik Kurumu Yüksek İstişare Kurulu toplantısında nelerin dile getirildiğini biliyor musunuz? Şimdi, değerli arkadaşlarım, lütfen... Samimi söylüyorum, bunu gündeme hiç getirmeyecektim, siz öyle dediğiniz için getiriyorum. Bakınız, orada bir değerli sendika başkanı söylüyor. Bu sendika başkanı solcu bir sendika başkanı değil, bunu bilmenizi istiyorum. Ne diyor? Diyor ki: “Liyakatler ayak altına alındı. İnsan Kaynakları Müdürü işlem yaparken, eleman alırken önce sendikasına, siyasi görüşüne, mezhebine, alınının secdeye gelip gelmediğine bakıyorlar.” Bunu söyleyen bir sendika başkanı, bunu söyleyen sendika solcu bir sendika değil ve genel müdürüne diyor. Genel müdürü de diyor ki: “Ben onu görevden aldım.”

MEHMET ERSOY (Sinop) – İşte o kadar...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir dakika... Bir dakika... Hayır, o kadar aldım değil.

Peki, bugüne kadar bu zatın yaptığı işlemler gözden geçirildi mi? Diğer kurumlarda.. Şimdi, değerli arkadaşlarım, gerçekten ben bu konuyu açmak istemiyordum ama açtım.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Yine de açma...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Evet, kısa geçeyim.

Bakın, diğer kurumlarda işlemler bundan farklı değil. Bu ülke hepimizin, bu ülke bizim. Ben otuz üç yıl mülki idare amirliği yaptım. Burada kamu görevinde bulunan arkadaşlarımız var. Türkiye’de böyle bir şey yoktu. Türkiye’nin gündemine getirdiniz. Çok yazıktır, bunları yapmamalıyız, yapmamalısınız. Bunları yapmamalıyız.

Şimdi, kısa değindim. Değerli arkadaşlarım, Antep’e gidin, dolaşın, 1 milyar dolar... Bakın, yıllık zararımız... Açın, konuşun, Sayın Başkanın Gaziantep’le ilgisi vardır. Oradaki ilgili herkesi arasın, konuşsun. 1 milyar dolar Gaziantep’in zararı var. Sınır çizilirken ailenin bir bölümü Suriye’de kalmış, bir bölümü Gaziantep’te kalmış. Amca çocukları biri orada, biri burada. Sosyal ilişkiler zedelenmiş. İnsanlar geleceğinden ümitsiz. Hem içeride ümitsiz... İçeride okuduğum bu yazıyı

dikkatle izleyin, diğerkurumlara da bakın, bundan farksız değildir. İçişleri Bakanlığı da bundan farksız değildir.

Bakın, ben bunu üzülereksöylüyorum. Bunu o bakanlıkla ilgili olan arkadaşlarımız da bilirler. Bundan vazgeçelim. Herkesi kucaklayalım. Herkesi bu ülkenin birinci sınıf vatandaşı olarak görelim. Komşularımızla iyi geçinelim, onlara gerekli yardımları yapalım. Türkiye demokrasi geçmişio lan bir ülkedir. Demokrasi konusunda yardım yapabiliyorsak yardımımızı yapalım ama taraf olmayalım. Her tarafı kucaklayalım. Onlara da faydamız olur, ülkemiz de huzurlu olur.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Serindağ.

Söz sırası Sayın Dinçer’de.

Buyurun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, benden önceki konuşmacı arkadaşlarım o kadar detaylı özetlediler ki kısa kısa bazı notlar almıştım ama birçoğuna değindiler. Belki birkaç tanesi tekrar olacaktır, şimdiden özür diliyorum.

Şimdi “Arap baharı” dediğimiz bir fırtına esti Orta Doğu’da. Güya bu bahar demokrasi getirecekti o ülkelere ama dünyada bütün insanların, herkesin gördüğü gibi o bölgeye demokrasi gelmedi, o bölgeye kaos geldi, o bölgeye yakılmış, yıkılmış bir ülke görüntüsü verildi. O bölgede emperyalistler çok daha rahat at koşturacak bir alan yarattılar. Bu da bize çok uzun yıllardır literatüre girmiştir, emperyalistlerin en büyük projeleri veya hedeflerinden biri böl, yönet projesidir. Bugün Libya’da gördüğümüz olay, işte, parçalanmış aşiretler çok daha güzel yönetiliyor. Daha ülkede güvenlik sağlanmamışken, ülkede huzur sağlanmamışken, demokrasi yokken ama petrol anlaşmaları al elacele imzalanıyor. Bunu hepimiz sorgulamak zorundayız. Libya olaylarındaki tutumumuzun doğru ve yanlışlığını bir kenara bırakıp bu ülkeler petrol anlaşmasını imzaladı larsa biz niye İran’dan yüzde 20 daha pahalı petrolü Libya’dan alıyoruz. O zaman biz burada taşıeron olarak kullanıldık ve bir kenara itildik izlenimi verilmiyor mu? Elinizi vicdanınıza koyun, bütün Komisyon üyelerine özellikle iktidar partisi üyelerine soruyorum: Madem böyleydi, biz gittik onlarla birlikte mücadele ettik, söz verdiğimiz hâlde, “NATO’nun ne işi var orada?” dediğimiz hâlde gittik bir kardeş ülkeye hem de uçaklarımız açtık, gemilerimiz gönderdik ve psikolojik olarak da destekledik, yakılıp yıkılması için çuvala para da gönderdik. Neticede ne kazandık? İran’dan yüzde 20 daha pahalı petrol alıyoruz ve ülkede yıkılmış, bölünmüş bir ülke bıraktık. Şu ana kadar da dış politikada sadece Başbakanımızı selamlayan sokaktaki birkaç insan dışında hiçbir şey kalmadı. Genel dış politikamızın çok doğru

olmadığını... Biz “sıfır sorunlu komşular” diye lanse ettik, sıfır komşuya getirdik çok şükür, hiçbir komşumuz kalmadı. Demek ki dış politika sizin reklam yaptığınız kadar ve Sayın Büyükelçinin sunduğu kadar çok başarılı bir konumda değil. Ben bunu neye benzetiyorum biliyor musunuz -şimdi Sırrı Bey çıktı- bir film vardı Sarıpınar 1914. Önce bir yapay deprem yaratılıyor, o depremde bir ilçe tarumar ediliyor, yıkılıyor ve bunun başında da zavallı, saf bir kaymakam var. Daha sonra da baş başa bırakılıyor. İşte, ilçe tamir edilmeye çalışılıyor, deprem yapılmaya çalışılıyor. İzlemeyenler varsa bulsunlar onu izlesinler. Şimdi, biz önce Libya’yı bir yaktık, yıktık. Biz de sebep olduk, biz direkt gidip belki kazma, kürekle, uçakla yıkmadık ama biz de sebep olduk, onun bir parçası olduk. Şimdi de tamir etmeye çalışıyoruz.

Değerli dostlar, bu ülkelerden hangisine demokrasi geldi? Gene elinizi vicdanınıza koyunuz lütfen. “Demokrasi için götürdük.” Amerika’nın emperyalist ülkelerin demokrasi diye bir dertleri yoktur. Yani bunu bütün samimiyetimle söylüyorum, bütün dünyayı gezmiş bir insan olarak söylüyorum. Onların bizim ülkemize, başka ülkelere, Araplara demokrasi gelsin diye bir dertleri yoktur. Onlar tükenmişler, şu anda nereye, hangi bölgeyi nasıl sömürürlerin peşindeler. Yani Türkiye’yi pohpohlamalarının, “Sen aslansın, kaplasın, yürü!” demelerindeki neden Türkiye’yi çok sevdiklerinden değil. Türkiye’yi alet olarak kullanıp, Orta Doğu’da maşa olarak kullanıp oradaki doğal kaynaklara sahip çıkmak, onu kullanmak hevesindeler ve bunu açık yüreklilikle de söylüyorlar. “Bunun ispatı nedir?” dediğinizde gene tekrar ediyorum, daha kaos ortamıyken, polis yokken, sokakta güvenlik yokken niye petrol anlaşmasını hem de kendi petrol şirketinde çalışan bir adamı petrol bakanı yaparak imzalıyorsunuz. Apaçık gerçekler ortada.

Gelelim demokrasi konusunda hiçbir şey gelmediğini hepimiz gördük. Geleceğini de zannetmiyorum. Orada çok farklı diktatörler ama bu sefer Amerika’ya daha bağımlı diktatörler olacak. Çünkü şu anda Amerika’ya kafa tutan işte Libya vardı, Mısır son günlerde daha içe dönüktü, Amerika’dan ayrılıyordu onu ezdiler. Şimdi Suriye’nin tepesine binmeye çalışıyorlar. Suriye’den sonra da İran’ı hallettik mi Orta Doğu’da İsrail ve Amerika’nın hâkim kıldığı güzel bir ülke yaratılacak ve böylece de Büyük Orta Doğu Projesi tamamlanacak, Sayın Başbakanımızın da eş başkanı olduğu proje bitmiş olacak.

Değerli dostlar, değerli Başkanım, değerli üyeler; peki polisin tutumu konusunda biz kendi ülkemizde yüz altmış sekiz yıllık köklü bir teşkilatın daha oturmuş, daha demokrat, daha toplumu kucaklayan, her kesimi kucaklayan bir teşkilat olmasını arzu ederiz. Meslek yaşantımızda birçok arkadaşımız, bürokrasiden gelen insanlar birçok yanlışlarını gördüğümüzde gereğini yapıyoruz, yapmaya devam ediyoruz ama son on yıllık eğitimlerde, son on yıllık alımlarda, biraz evvel Ali Bey’in de belirttiği gibi bilinçli olarak bir taraflı tutumun sağlandığını, taraflı tutumun takınıldığını görüyoruz ve poliste bir öfke kontrolünün olmadığını görüyoruz. Hak arayan Tekel işçileri var, 10 bin tane işçi

sokağa döküldü. Bu adamlar on beş, yirmi yıldır çalışıyordu. Ben Kartal Kaymakamlığımda –Sayın Valim bilirler- 8 bin işçi çalışıyordu Tekel’de. Peki Tekel dağıtıldı, işçiler sokağa atıldı. Adamlar geldiler haklarını aramaya çalıştılar. Önce dövdük, sonra copladık, o yetmedi bir de havuza attık kışın ortasında, şimdi üzerlerine gaz sıktık. Dünyanın hiçbir bölgesinde polisin hak arayan insanlara bu kadar acımasızca davranması söz konusu olamaz. Yakıp, yıkan insanlar olabilir, onlara polis döverek, söverek değil elbette ki engelleyici gücünü kullanacak o ayrı konu ama öfke kontrolü şart. Birçok ülkede görüyoruz sabırla dinliyor, sabırla karşı... En son bizler de yaşadık. Anında Kızılay’da 30 kişi toplanıyor “Ben bir basın açık açıklaması yapacağım.” diyor Güvenpark’ta. 300 tane polis, 500 tane polis bir bakıyorsunuz yoğun bir şekilde hemen gazla, copla darmadağın edip geçip gidiyor. Bununla demokrasi sağlanamaz, bununla siz huzuru, güveni tam olarak sağlayamazsınız. Susturulmuş bir toplum yaratırsınız ama o toplum bir gün Libya’da olduğu gibi, Mısır’da olduğu gibi belki bir gün birileri gene karıştırır, gene patlatır. Bunun için insanların yeri gelince deşarj olabileceği bazı imkânları yaratmak zorunda. Polis her şeyden önce kendisi -dediğim gibi- öfke kontrolünü sağlayarak olaylar karşısında daha demokratik tutum sağlamayı kendi içinde becermesi gerekiyor, bu da hizmet içi eğitimle olur. Yani dışarıya eğitim vermeden önce kendi iç eğitimimizi de yapıyoruz, yapmıyoruz demiyorum ama bu konuda daha duyarlı, daha etkili yapmak zorundayız.

Efendim, gelelim bu protokole. Bir kere protokol -Sayın Dışişleri Temsilcisine burada huzurlarınızda söylüyorum- çok aceleye getirilmiş, acemice dışarıdan yeni aldığınız bir personele şöyle bir protokol yapacağız deyin, bürokraside üç gün çalışmamış bir adamın yaptığı bir protokol izlenimi veriyor. Bir bütünlük yoktur. Kesinlikle bir bütünlük yoktur protokolün maddeleri arasında. İncelediğim zaman ben de uzun yıllar bürokraside kalmış bir insan olarak görüyorum ki çok acemi ellerden hazırlanmış bir protokol. Lütfen bu protokolü daha bir bütünlük içinde, maddeleri birbiriyle uyumlu... Aynı konuyu 3 defa değişik maddelerde geçiriyorsunuz.

Bir önemli konu da bizim kendi envanterimizde olan malların kullanımı konusunda var. “Acil hâllerde kullanılır.” diyor. Ne tür şeyler kullanılacak, hangi malzemeler kullanılacak konusunda bir açıklık yoktur. Silah mı kullanılacak, haberleşme araçlarımız mı kullanılacak yoksa istihbaratta kullandığımız araçlar mı kullanılacak? Yani bu konuda belki bizim kendi istihbaratımızı zedeleyecek, belli konularda bizi sıkıntıya sokabilecek insanlar olabilir. Şu anda orada İtalya, Fransa, Amerika hâkim. Polis adayları arasına bunları da sokup ajan olarak kendi polis teşkilatımızın içine fevkalade insanlar sokabilirler. Bu konuya da dikkat etmek gerekir diye düşünüyorum.

Bu protokolün bu şekliyle geçmesinin çok karışıklığa yol açacağına, geri çekilip yeniden düzenlenerek, daha derli toplu bir hâlde yapılmasını öneriyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Dinçer, teşekkür ediyoruz efendim.

Sayın Ersoy, buyurun efendim.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün artık Libya’da geçen süreç içimize siner ya da sinmez, kabul ettiğimiz tarafları vardır, etmediğimiz tarafları vardır ama sonuç itibarıyla orada bir Hükûmet işbaşındadır, geçicide olsa bir düzen kurulmaya çalışılmaktadır. Böyle bir kargaşa içinde bizim her türlü teknik ve birikimle ilgili, tecrübeyle ilgili desteklerimize ihtiyacı olan kardeşlerimizin yanında olmak adına düzenlenen bu mutabakatın faydalı olacağına, ülkemizin büyüklüğüne de bunun yakışacağına, komşularımız, tarihî, kültürel birlikteliğimiz olan milletlerin bizden beklentilerine bu tür katkılarla destek vermemizin çok yerinde olacağını ifade etmek istiyorum. Öncelikle bu mutabakat metninde ifade edilen birlikteliğin, iş birliğinin sonuçlarının hayırlı olmasını temenni ediyorum. Belki bir iktidar mensubu milletvekili olarak bu kadar konuşmak yeterli olması gerekirdi, belki muhalefetin de bizden beklediği, alışık olduğu üslup da buydu. Ama keşke Sırrı Bey de burada olsaydı, söyleyeceklerini söyledikten sonra ayrılmasaydı ama bazı şeylerin tutanaklara geçmesi adına, İktidar Partimiz adına da ben de bir şeyler söylemek zorunda hissettim kendimi.

Muhalefet sözcüsü arkadaşlarımızı dinlediğimizde zannedersiniz ki bu “Arap baharı” denilen baharın bütün ateşini Türkiye yaktı, o bölgelerdeki bütün kargaşayı Türkiye çıkardı, müdahaleleri Türkiye organize etti, ondan sonra da demokrasi niye gelmedi? Değerli arkadaşlar, bizim gerek Libya gerek Mısır gerek Suriye politikamızda kesinlikle bir çelişki yoktur. Öncelikle bunu çok net olarak hepimizin anlaması lazım. Libya’daki ayaklanmayı biz başlatmadık. Oradaki halk kendi diktatörlerine, kendi yöneticilerine karşı ayaklanmaya başladı. Günlerce Kaddafi’ye “Gel, şiddet uygulama, gel bunu yapma, gel şunu yapma. İnsanlarını kucakla, insanların ne demek istediğine kulak ver.” diye Türkiye Cumhuriyeti dost bir ülke olarak yalvardı. Özellikle Libya örneğinden gidiyorum, o gün hepinizin bildiği gibi tarihimizin dünyaya örnek olabilecek, vatandaşlarımızı kurtarma operasyonunu gerçekleştirdik. O gün Türkiye’de bu operasyonu yapmak durumunda olan kurumun başkanıydım ve hâliyle konulara da çok daha fazla vâkıf oldum. Afet Acil Durum Başkanıydım, Türkiye’deki koordinasyonu bizim kurumumuz sağlıyordu o zaman. O münasebetle de birçok konuya vâkıf olduk. Türkiye Cumhuriyet Başbakanı “NATO’nun orada ne işi var?” dediğinde Kaddafi’yle her gün görüşülüyor ve yapılacak çalışmalarla ilgili sözler alınıyordu. Ve yine Bingazi’de o zaman Libya’nın iç kısımlarından toplanılmış 4 binin üzerinde Türk vatandaşımız, işçimiz bir stadyumda bekletiliyordu. O gün önemli olan bizim için yaklaşık 21 bin Türk vatandaşını kazasız, belasız o çatışmaların içinde yerel her türlü desteği de alarak kurtarmaktı. Şimdi, bu süreçte zaten bizim “Libya’da olmaz bunlar artık.” dediğimiz noktada Türk firmalarının -müteahhitlik hizmetlerinden falan bahsedildi- şantiyeleri basılmış, araçları yakılmış, işçilerimiz darmadağın olmuş sığınacak kapı arıyorlardı. O gün bizim oradaki işçilerimize de Kaddafi yönetiminin ve isyancıların o kargaşada yönelttikleri şiddete karşı

bugün yanında olduğumuz halk evlerini açtı, evlerinde sakladılar. Şimdi, bizim hiçbir zaman ne Mısır'da ne Libya'da ne Suriye'de orada yaşayan halkla, insanlarımızla, kardeşlerimizle bir sorunumuz olmadı ki. Ne zaman ki iş çığırından çıktı, ne zaman ki artık mevcut yönetimler orada düzeni, istikrarı sağlayamaz duruma geldiler, o zaman elbette ki tavrınızı değiştireceksiniz. Ne yapsaydık? Elbette ki Kaddafi'nin hepimizce bilinen sonunu insan olan hiç kimsenin tasvip etmesi mümkün değildir. Böyle mi yapın dedik o insanlara, bunun önünü biz mi açtık? Ama sonuç itibarıyla orada bu yönetimler her türlü kontrolü ellerinden kaçırmışlar, her türlü inisiyatifi kaybetmişlerdi. O ülkelerin yeniden bir dirliğe, yeniden bir düzene kavuşması lazımdı.

“Demokrasi mi geldi?” Altı ayda dünyanın neresine demokrasi gelir? Bu kadar kargaşayı yaşayacaksınız, bu kadar insanlar kardeş kavgasıyla birbirini öldürecekler, bu kadar ortam yakılacak, yıkılacak, “Altı ayda demokrasi niye gelmedi?” E, gelmez tabii, demokrasi var mıydı? Kültürlerinde de yoktu, geçmişlerinde de yoktu. Yıkılan düzenler de demokratik bir düzen değildi. Ama tekrar ediyorum: Biz hiçbir ülkede onların düzenlerini yıkmak üzere ayaklanma çıkartmadık. Suriye'de aynı şey... Politikamızda ne var? Esad yönetimine yas yas yalvardık, “Bunlar bizi kardeşlerimiz, bunlar senin vatandaşların. Gel kardeşim, bu insanlar, binlerce kişi meydanlara çıkıp gösteri yapıyorlarsa, binlerce kişi her gün haykırıyorlarsa bir şeyler istiyorlar. Bu isteklere lütfen kulak ver.” Sonuçta kendi insanının üzerine her gün tank gönderen, top gönderen yönetimlerin ilelebet yanında olmak zorunda mıyız? Kendi insanını her gün öldüren yönetimlerin kaim olabilmesi mümkün mü? Türkiye Cumhuriyeti çok doğru bir iş yapıyor değerli arkadaşlar. Biz halkın yanındayız, biz o milletlerin yanındayız. İktidarı eninde sonunda o milletler ele geçirecektir. Hiçbir yönetim zulümle payidar olamaz.

Hatırlarsanız Şah Rıza Pehlevi'den belki geçmiş tarihimizde daha zalim bir diktatör görmemiştir. Humeyni Tahran'a inmesin diye Tahran meydanında her gün bin kişiyi öldürtüyordu. Komşumuz diye Şah Rıza Pehlevi'yi mi desteklememiz lazım? Vicdanlı olarak düşünelim. Bin kişi öldü ama Humeyni Tahran Havaalanına indi. Halkın istekleri karşısında hiçbir yönetimin sonsuza dek öldürerek başarılı olması mümkün değil, onun için biz doğru yerdeyiz. Bu politikaların hiçbirinde ülkemizin çelişki içinde olduğu, dün başka söylediği, bugün başka söylediği yorumlarına katılmıyorum. Fırkateynlerimiz Libya yönetimini kuşatmak için gitmemiştir oraya. Öncelikli olarak oradaki vatandaşlarımızın başına bir şey gelirse, gerekirse askerî seçenekleri kullanarak kurtarmak havadan ve denizden yürüttüğümüz operasyonların salimen gerçekleştirilmesini sağlamak için gitmiştir. Arkasından devam eden istikrarsızlık süreçte elbette ki o gün o insanların o zulümden kurtulması noktasında doğrusu ne ise o yapılır. Bugün yönetimler bir hata yapıyorsa, bugün yönetimler bir yanlış yapıyorsa o yanlışları söylemek de Türkiye Cumhuriyeti'nin büyüklüğünün, tecrübelerinin bir gereğidir diyorum.

Son bir tespiti ifade etmek istiyorum. Yine “Bugün Türkiye’nin dış politikasında Başbakanımızı sokaklarda selamlayan birkaç kişiden başka hiçbir şey kalmadı.” tanımlamasına da kesinlikle katılmıyorum. Türkiye Cumhuriyeti’nin Başbakanıyla yurt dışında o bölgelerde seyahat etmenin ne kadar keyifli, ne kadar onurlu, ne kadar gurur verici bir şey olduğunu Sayın Başbakanımızın seyahatlerine muhalefet milletvekillerimizin de katıldığında görmelerini tavsiye ediyorum. Sadece Lübnan’da şunu gördüm: Başbakanımızın seyahatinde yaklaşık 100 kilometrelik yolun tamamı pankartlarla doldurulmuştu ama hepsi Arapçaydı, çok fazla bir şey anlama şansım yoktu. Bir tanesi Türkçe yazılmıştı. 100 kilometrelik yolu yaklaşık altı saatte gittik. Bütün yollara insanlar dolmuş, ellerinde Türk bayraklarıyla Türkiye Cumhuriyeti Başbakanını selamlamak için bekliyorlardı, pankartlardan bir tanesi şuydu: “Ey Osmanlı torunu, sayende başımız dik oldu.” Ben Türkiye Cumhuriyeti’nin bir vatandaşı olarak o pankartı sınır ötesi bir ülkede okumuş olmaktan çok büyük keyif aldım, mutluluk duydum. İnşallah bazı seyahatlere birlikte katılırız. Siz de on yıl öncesinin, yirmi yıl öncesinin ezik Türkiye’sinin bugün Orta Doğu’da, Orta Asya’da, Avrupa’da hangi noktalara geldiğine bizimle birlikte şahit olursunuz diyor, fırsat verdiğiniz için teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ersoy, teşekkür ediyorum.

Son söz Sayın Kavaklıoğlu’nun.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii dış ilişkilerimizle ilgili çok şey konuşuldu, polis teşkilatıyla yapılan anlaşma neticesiyle. Fakat polis teşkilatımızın geldiği konum, ulaştığı seviye çok az konuşuldu. Bugün Türk polis teşkilatı pek çok uluslararası misyonlarda görev almakta, çok başarılı faaliyetleri icra etmekte ve ulaştığı kapasite, imkân ve kabiliyetler en üst seviyeye gelmiş durumda yani gelişmiş en ileri ülkelerin polis teşkilatlarıyla aynı seviyeye gelmiş durumda. Bundan iftihar etmeliyiz ve bu kapasitemizi biz başta dost ve kardeş ülkeler olmak üzere komşularımız ve diğer dış ülkeleri de istifade ettirmek durumundayız. Bunu ülke olarak teşvik etmeliyiz, desteklemeliyiz. Ben sözü uzatmak istemiyorum. Bu Libya Geçiş Hükûmetiyle Türkiye Cumhuriyet Hükûmeti arasında imzalanan bir anlaşmayla Libya polis teşkilatına mensup polislerin Türkiye’ye getirilip Türk polis teşkilatının imkân ve kapasitesi içindeki tesislerinde eğitimlerinin sağlanması ve tekrar oraya yetişmiş elemanlar olarak gönderilmesi amaçlanmakta. Burada en önemli unsur oradan gelecek adayların, eğitilecek adayların Türk polis teşkilatınca tespit edilmesi, burada bir mülakatla tespit edilmesi yani bizim istediğimiz adamların alınması çok önemli. Yani onların gönderdiği her adamı biz burada eğitmeyeceğiz, biz istediğimiz adamı seçip eğiteceğiz. Bunun altını çizmek istiyorum. bu anlaşmanın hem ülkemize hem Libya’ya hem de tüm dünyaya hayırlı olmasını diliyorum, başarılı geçmesini diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu, teşekkür ediyorum.

Sayın Aygün, buyurun efendim.

SİNAN AYDIN AYGÜN (Ankara) – Sayın Başkanım, ben konuyla ilgili konuşmayacağım. Biz İçişleri Komisyonu olarak –size de birkaç sefer arz etmiştim, sizi geçip gitmek de istemedik biz- çalışıyoruz ama polisin birçok sorunları var. Size de bunu arz etmiştim. Zaman zaman televizyonlarda da görüyoruz, karakolda dayak işleri, vatandaşlar darbediliyor. Polis suçlu veya suçsuz onu bilemem, ona yargı karar verecek. En azından bir komisyon olarak uygunsa -buraya kayıtlara geçmesi açısından söyledim- komisyonu olduğumuz yerin bir karakol ziyareti olabilir, Ankara Emniyet Müdürlüğü ziyareti olabilir, valilik ziyareti olabilir. Biz Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri olarak ve diğer MHP ve BDP'yle de istemedik bunu yapmayı. Siz Başkanımızsınız, Başkan Yardımcımız burada, sizin önderliğinizde, sizin Başkanlığınızda... Böyle hepimizin 20 kişinin, 25 kişinin gitmesine de gerek yok. Seçecek kişilerle de gidilebilir. En azından yerlerinde dinleyip, karakollarda ne gibi sorunlar var... Çünkü önümüze geliyor, biz burada sadece teoride yapıyoruz, hiç pratik yapmıyoruz. Ben inşaatçıyım, inşaat mühendisliği okulu bitirdikten sonra üç yıl da inşaatlarda inşaat mühendisliği öğrenilir. Niye? Okuldaki, kitaptakiyle, gerçekten alandaki çok çok farklı. Benim sizlerden özellikle istirhamım sizin Başkanlığınızda herhangi bir karakol, herhangi bir emniyet müdürlüğü, Ankara Emniyet Müdürlüğü olur veyahut da başka il, nereyi uygun görürseniz orası olabilir. Onları bir kısa ziyaret, bir çaylarını içmek uygun olacak diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım söz verdiğiniz için.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Aygün.

Burada bir açıklama yapmak istiyorum. Çok doğru söylediniz. Bu talep hem sizden hem de arkadaşlardan geldi. Ben özellikle konuya Sayın İçişleri Bakanımızın ziyaretinden başlayarak bir program ayarlayacağım, daha sonrasında da daha küçük bir grup olarak... Büyük grup olarak belki Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü -tabii Sayın Bakanımız- akabinde de küçük gruplar hâlinde belki o dediğiniz karakol ziyaretlerini veya küçük yerlerin ziyaretini planlayacağız. Onu hemen ilk fırsatta getireceğiz. Dile getirdiğiniz için çok teşekkür ediyorum. Bizim arkadaşlarımızın da benzer talepleri var.

Diğer söz talebi Sayın Ali Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Temsilciye konunun aydınlanması için kısa bir-iki hususa izin verirseniz değinmek istiyorum.

Şimdi, şöyle bir madde var: Madde 5 (d) bendi: “Türk eğitim sistemine göre lise ve dengi okul mezunu sayılacak seviyede eğitim almış olması.” yani aranacak şartlardan biri. Bu denkliği kim tespit ediyor? Libya makamları mı, Türk makamları mı yoksa müşterek mi? Kim tespit ediyor onu bir öğrenmek istiyorum.

İkinci, açıklanmasının yararlı olacağını düşündüğüm husus: (e) bendinde de mülakattan bahsediliyor. Bu mülakat soruları nedir, ne tür bir mülakat öngörülüyor? Onu açıklığa kavuşturursanız iyi olur. Yani inşallah buradaki mülakatlara benzemez, zaman zaman gazetelerden okuyoruz.

Şimdi, yine 5'inci maddenin dördüncü bendi: "Adayların bilgi ve becerilerinin artırılması amacıyla ders dışı etkinlikler ve il dışı sosyal amaçlı geziler." Sosyal amaçlı gezileri anlıyorum da ders dışı etkinlikler neler olabilir acaba? Onu bir açıklarsanız memnun olurum.

Bir de izin verirsiniz bir daha söz almamak bakımından, konunun daha iyi aydınlanması açısından, bizim açımızdan daha doğrusu bir-iki hususa değinmek istiyorum. Şimdi, Sayın Ersoy'un dedikleri... Türk vatandaşları tahliye olduktan sonra bizim şeyimiz devam etti. Bizim Dışışleri Bakanı Bingazi'ye gitti, muhaliflerle orada daha meşru Libya Hükûmeti varken onlarla toplantılar yaptı ve Bingazi'de muhaliflerle efendim görüştü vesaire. Artı, Bingazi'deki yönetime hâlâ meşru Libya yönetimi varken 300 milyon dolar gönderildi ve bu biliyorsunuz literatüre de "Türk usulü para taşıma sistemi" olarak geçti. Bu, gazetelerde yer aldı.

Şimdi, Sayın Ersoy gene dedi ki: "Altı ayda demokrasi gelir mi?" Doğru, altı ayda demokrasi gelmez. Zaten bizim dediğimiz o. Biz diyoruz ki: Dışarıdan demokrasiyi bir ülkeye götüremezsiniz. Demokrasi ancak o ülkenin halkı tarafından isteniyorsa olur. Zaten biz onu diyoruz. Ama müdahale edilirken ne diyordu, ne deniyordu: "Biz Libya'ya demokrasi götüreceğiz." deniyordu. "Biz Mısır'a demokrasi götüreceğiz." deniyordu. "Biz Suriye'ye demokrasi götüreceğiz." deniyordu. Doğru, altı ayda gitmez. Bir senede de gitmedi, beş senede de gitmedi. Gitmediği Irak'ta belli.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Irak'ta farklı ama. Irak'la Suriye farklı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, hayır ne farkı...

Şimdi, bakın oraya da müdahale edildiği vakit "Demokrasi gelecek." diye müdahale edildi arkadaşlar. Şimdi, bunları bizim göz ardı etmememiz lazım. Orada da öyleydi. Şimdi üç sene de bizim şeyimiz o. Zaten bazı konularda siz bizim dediğimizi teyit ediyorsunuz da söylem farkı var belki. Biz "Dışarıdan demokrasi gelmez." diyoruz. Onun için o ülkenin halkının istemesi lazım. Peki şimdi, efendim, Suriye'deki halka yardım ettik, Libya'daki halka yardım ettik de niye Bahreyn'deki halka yardım etmiyoruz? Onlar da ayaklandılar. Oraya da Suudi tankları geldi müdahale etti, Katar askerleri gitti müdahale etti niye sesiniz çıkmadı? Niye sesiniz çıkmadı arkadaşlar? Biz bunu samimi olarak öğrenmek istiyoruz. Niye sesiniz çıkmadı? Niye, oradaki halk da oradaki halk değil mi? Oradaki meşru istek de, öbür taraftaki meşru istek değil mi?

Peki, Suriye... Şimdi, biliyorsunuz Birleşmiş Milletler ve Arap liginin temsilcisi Annan bir plan hazırladı, öyle mi? Türkiye o planın başarısı için hiç gayret gösterdi mi? Tam tersine o plan ilan edildiği vakit bizim yetkililer bu planın uygulanamayacağını dolaylı yollardan ifade ettiler. Yani Annan Planı'nın başarısı için değil, başarısızlığı için neredeyse gayret gösterdik.

Şimdi, kampları gidin görün. Ben demin de söyledim, o ilin bir milletvekiliyim. Bizim İslâhiye ilçemizde kamp var. Hatay'daki kamplar kapatıldı biliyorsunuz, İslâhiye'de açıldı, Kilis'te açıldı, Ceylanpınar'da açıldı. Toplam 42 bin kapasiteli 3 tane kamp. Gidin... Şimdi, bu nasıl bir şiddetten ve savaştan kaçıtır ki 40 bin kişi geliyor bunların 16 bini geri dönüyor. Oradaki olaylar artarak devam ediyor. O olaylar bitmemiş. Efendim, şiddet ortamı son bulmamış. Yani oradan, efendim, şiddetten kaçarak gelmişler, buraya gelmişler, buradaki şartları beğenmemişler tekrar dönmüşler. Hiç yani bunu muhakeme etmek gerekmiyor mu? Bu insanlar niye geldi, niye gidiyor? Üstelik sınır boylarından gelmiyor bu insanlar, daha iç bölgelerden geliyorlar. Şimdi, bakınız, söylenen şu... Herkesin bilmesi lazım, zaten basında da yer aldı, gazeteciler gittiler, röportaj da yaptılar. Ben de Cumhuriyet Halk Partisinin oluşturduğu 5 kişilik heyette yer alan milletvekillerinden biriyim, üç gün Suriye'de kaldık. Hem Şam'a gittik, Büyükelçimizle de görüştük, Büyükelçiliğimizle görüştük. Efendim, Halep'e gittik, oradaki resmî yetkililerle de görüştük. Efendim, kamplardaki durum şu arkadaşlar: Deniliyor ki -bakın, bu gazetelerde yer aldı, kimse de yalanlamadı- iş vaadi var, para vaadi var, vatandaşlık vaadi var. Bu vaatler yerine gelmediği için veya vadedilen şartlar kendilerine sunulmadığı için bir bölümü geri gitti.

İki: Bir bölümü geliyor buraya, burada eğitiliyor, ondan sonra orada savaşılmaya gidiyor. Bizim mahallî gazetede yer alan bir ibareyi ben Meclis Genel Kurulunda okudum. Diyor ki: "Biz geldik, burada çocuklarımızı gördük, eşimizi gördük; biz dağlara tekrar savaşılmaya gidiyoruz." Bunlar bir komşu ülkenin işleri, yani bir komşu ülkede cereyan eden olaylarla ilgili vuku bulmuş şeyler.

Biz şimdi şöyle diyoruz: Türkiye'nin geleneksel bir dış politikası vardı. Siz diyorsunuz ki: "Efendim, eziklikten kurtulduk." Ben bunu sürçülisan olarak değerlendiriyorum, bir mülki idare amirine de -kusura bakmayın- yakıştıramıyorum. Şöyle...

MEHMET ERSOY (Sinop) – Zorlama cevap vermeye, konuşmana devam et.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şöyle: Bakınız, Türkiye baştan itibaren kendi bölgesinde istikrarlı bir dış politika izlemiştir. Efendim, "Yurtta sulh, cihanda sulh." politikasını mümkün olduğu kadar, şartların el verdiği kadar uygulamaya devam etmiştir. Atatürk zamanında Balkan Paketi'nin hepimiz bilirsiniz. Atatürk, dış politikada öyle başarılı olmuştur ki en amansız rakibi Venizelos onu Nobel Barış Ödülü'ne aday göstermiştir. Türkiye 63'te Ortak Pazara başvurmuştur. Türkiye Avrupa Konseyinin kurucu üyelerindendir. Türkiye 46'da çok partili rejime geçmiştir, kendi bölgesinde ilk. Türkiye her zaman istikrarlı bir dış politika izlemiştir ki kendi komşuları üzerinde her zaman tavsiye ve telkinleri dikkate alınan bir ülke olmuştur ama taraf olmamıştır. Her tarafa söz dinletebilecek pozisyonunu her zaman muhafaza edebilmiştir ve bu, Türkiye'ye çok şey kazandırmıştır. Türkiye Suriye'de de her iki tarafı ortak bir zeminde buluşturacak, buluşturabilecek bir politika izleseydi hem Türkiye için iyi olurdu hem Suriye halkı için iyi olurdu. Onu kim yaptı? Rusya yapmaya çalıştı.

Hâlbuki onu biz yapabilmeliydik. Biz muhalifleri burada toplayacağımıza hem muhalifleri hem Suriye yönetimini ortak bir zeminde buluşturabilecek bir politika izlemeliydik ve bu şekilde Türkiye bölge barışına daha büyük bir katkı sağlayabilirdi. Ama Türkiye bunları yapmadı, şimdi Türkiye taraf oldu. Siz de diyorsunuz, Sayın Dışişleri Bakanının söylediğini siz de söylüyorsunuz, “Efendim, Libya’ya gittik şöyle oldu, Lübnan’a gittik böyle oldu.” Değerli arkadaşlarım, önce biz Türkiye’ye bakacağız. Türk insanı ne düşünüyor? Biz öyle deyince siz diyeceksiniz ki: “Bize yüzde 50 oy verdiler.” Ama siz bunları yapacağız diye halktan oy istemediniz ki “Türkiye’yi iyi yöneteceğiz.” diye oy istediniz, onlar da size oy verdi. Doğru, ona bir şey demiyoruz, tabii, ona saygı duyuyoruz.

Değerli arkadaşlar, bunu bence göz ardı etmememiz lazım. Polisimiz gerçekten araç gereç yönünden çok güçlü bir seviyeye gelmiştir ama unutmayalım ki ne tür araç gereç olursa olsun onu kullanacak olan insandır, esas olan insan unsurudur. Bizim insanı yetiştirmemiz lazım, polisimizi ona göre mesleğe almamız lazım, ona göre eğitmemiz lazım, efendim, toplumsal olaylara müdahale konusunda mutlaka eğitim vermemiz lazım, tarafsız olmasını sağlamamız lazım, kamuoyunda atfedilen imajın mutlaka polis teşkilatı tarafından silinmesi lazım.

Hepinize saygılar sunuyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Efendim, tabii, Komisyonumuz da bugün tasarının da ötesinde genel konulara değinmiş oldu; olsun.

Sayın Önder, sizin bir talebiniz var; son söz olarak size vereceğim, daha sonra Hükûmet temsilcisi arkadaşımız bir kısa açıklama yapacak.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Hiçbirimizi dinlemedi, döndü dolaştı geldi, bir daha söz istiyor Sayın Önder.

BAŞKAN – Bugünkü toplantıya mahsus olmak üzere bu tarzı uyguluyorum. Tabii, her zaman böyle bir tarzım olmayacağını da...

Buyurun Sayın Önder.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Zaten bu gidiş amacım ile ilgili konuşacaktım. Komisyonu ve zatıralinizi Sayın Başkanım bilgilendirmek istiyorum.

Şimdi, iki tane gelişme vuku bulmuş. Ben biraz önce toplantıyı o yüzden, gelen bir telefon üzerine yarım bıraktım.

Kars Digor’un Gülhayran köyünde bir gerilla cenazesi toprağa verilecek, Kars Digor Gülhayran köyü. Bölgenin jandarma komutanı, köyün Diyanete bağlı imamına baskı yapıyor ve imam “Ben bunun namazını kıldırıram.” diyor. Şimdi, “Ölüden hüküm kalkar.”ı hatırlatmaya bile gerek görmüyorum. Yani böyle bir Komisyonun üyelerine bunu söylemeyi bile zül addederim. O zaten ölmüş, onun itikatlı anasını babasını da... Bölgenin jandarma komutanı ve köyün Diyanete bağlı

imamı el birliğiyle onlar da orada insanlığı öldürdüler. Bunu bir Komisyonun bilgisine sunuyorum. Bir köyden bir başka insanın imametinde cenaze yıkıyor usulüne göre ve defnediliyor.

Bir diğeri: Mardin Ömerli Jandarma Bölük Komutanı Orhan Kaş. Orada bir yaşlı adam binasını BDP'ye kiraya veriyor. Bu Orhan Kaş, çağırıp karakola, olmadık hakaret ve tehditle "Gidip tekrar bunlardan binayı alacaksın." diyor.

Aha biri diriye, biri ölüye mahsus iki tane Türkiye resmi. Hiç üzerinde konuşmaya da gerek görmüyorum yani sadece bir bilginize sunayım dedim. Bu imamı eğer biz burada vekilsek açığa aldirtmak bizim boynumuzun borcudur. Biz eğer burada vekilsek -kendimizi kastediyorum, size bir yük yüklemiyorum- o Jandarma Komutanı orada kalamaz, kalmamalı. Bunu birinci elden takip edeceğiz. Yok öyle Allah'ın kitabını, ibadetini, bizim verdiğimiz vergiyle üstelik yapacak, "Namazını da kıldirtmam." diyecek. Böyle bir şey yok yani.

Teşekkür ederim.

O yüzden gittim, özür dilerim.

BAŞKAN – Sayın Kıyıklık, buyurun efendim.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Şimdi, aslında ben Sayın Sırrı Bey gittiği için bir şeyler söylemeyecektim ama geldiği için dinlemesini istiyorum.

Epey fetvalar da verdiniz, cidden tebrik ederim, belli ki dinî konularda epey bir şeyler öğrenmişsiniz ama bence yeniden başlamanızda yarar görüyorum. Ben iyi bir ilahiyatçıyım, gerçekten iyi bir ilahiyatçıyım. On sekiz yıl da iyi bir avukatlık yaptığımı inanıyorum, iyi de bir idarecilik yaptım ki dört dönem, en az 750 bin nüfuslu olan ilçede -ki ben çok sert de bir idareci olmama rağmen- hem de artarak, oy vererek getirdiler. Halk birçok konularda yanılmaz. İnsan teker teker yanılabilir ama halkın yanılmayacağını Resulullah da söylüyor.

Şimdi, AK PARTİ eğer toplumda sıkıntılı işlerin müsebbibi olsaydı halk üst üste ateşi sönererek giderdi, halkın ateşi yükselerek çıktı. Tabii, açıkçası CHP'nin hiçbir siyasi iktidarını görmeyi Allah bana nasip etmedi, bundan sonra görür müyüz, bilmiyorum ama yani seçimle iktidara gelerek iktidarını görmedim. İktidara geldi de görmedim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Biz seçim dışı gelmedik, hep seçimle geldik.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Ama diğer, seçim dışı iktidalarını gördüm, yaşadım. 60 ihtilalinde çocuktum, 12 Martta öğrenciydim, bazen de mahkûmduk. 12 Eylülde de avukattım yani gördüm. 28 Şubatı da böyle damarlarımıza kadar yaşadık.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 12 Eylülde yargılandınız mı?

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – O zaman avukattım, 12 Martta yargılandım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 12 Eylülde yargılandınız mı hiç?

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – O zaman avukattım diyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Anladım da avukat yargılanmaz diye bir şey yok ki.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Beni yargılayabilecek gücünüz yoktu o zaman.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Öyle mi?

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Evet. Ben daha güçlenmişim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çünkü 12 Eylül sizi yeşertti.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Müsaade eder misiniz? Karşılıklı konuşmayalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O zaman bize ithamda bulunma. 12 Eylül sizi yeşertti.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Şimdi, karşılıklı konuşmayalım.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Sırrı Bey’in söylediklerini de, sizin söylediklerinizi de mutlaka bizim eksik taraflarımız olabilir, biz bunları not alırız, zaten gereklerini yaparız. Ancak, biz ne pahasına olursa olsun içine kapanan bir ülke olmayı devlet politikası olarak kabul etmiyoruz. Biz dünyaya açılacağız, açılıyor ve açıldık da. Aslında bu eğitim olayı da bir dünyaya açılıştır. Eskiden - en çok üzüldüğüm şey- birçok şeyler için dünyanın birçok ülkelerine gitmek zorunda kalıyorduk, eğitim verilmesi için de gidiliyordu. Bu on yıllık bizim... Sizlerin beğenmediği ama halkın ittifak ettiği bir parti on yıldır dış ülkelere açılıyor ve dış ülkelere gitmiyor, onları buraya getiriyor. Bu polis eğitimi de budur.

Polisin de ne kadar değiştiğini, nerelere kadar geldiğini çok rahat görüyoruz. Ha, eksikleri olabilir, bu mutlaka olur; bunlar da zaman içerisinde düzelecek. Biz ne Libya’da ne Suriye’de veya ne de diğer ülkelerde, hele hele komşularımızın hiçbirinde sıkıntının hiçbir zaman sebebi olmadık, belki çözümün sebepleri olduk ve olmaya da devam ediyoruz. Yani biz içimize kapanmayacağız, bunu hiç bizden istemeyin. Dışa açılacağız, içimizdeki insanları da dışa açarak, inşallah, daha güzel bir ülke hâline geleceğiz, gidişat da onu gösteriyor.

Arkadaşlar, çocukluğumdan beri en çok üzüldüğüm hadise cenaze namazı kılma olayıdır. Mesela siz hiçbir... Ben Amerika’da da bir müddet kaldım, İngiltere’de de kaldım, Fransa’da da kaldım yani dünyayı da gördük. Hem öyle resmî sıfatlarla gitmedik, kendimiz gittik, oralarda eğitim veya başka amaçlarla gittik, kaldık, çok serbest kaldık. Yok dünyanın hiçbir ülkesinde cenaze namazını resmen kıldırmak veya kıldırılmamak. Yani niye bunlara hep takılıyoruz? Sonra, cenaze namazının mutlaka bir imam tarafından kılınması diye bir şart da yok. Bu işi az çok bilen çıkar, cenaze namazını kıldırır. Ha, burada bir cenaze namazını imam “Ben kıldırmiyorum.” demişse bir papaza duyduğumuz saygının asgarisini de ona duymalıyız mutlaka. Siz dersiniz ki falanca böyle emrettiği için, onu da bilmiyoruz biz. Ama bize bir şey söylüyorsunuz, “İmamı hemen aldıralım.” diyorsunuz. Evet, eskiden bu işler yapılıyordu. 1970’lerde bir cenaze namazı olayında böyle bir şey yapılmıştı, sonra geldi, başka birisi namaz kıldırıldı. Ben de o zaman öğrenciydim, olayları iyi takip

etmiştim. Ama bu dönemler geçti yani biz devlet memurlarını istediğimiz zaman alıp geri şuralara buralara göndermek için yokuz. Eğer bir yanlışlık varsa bu düzeltilir ama ne olur şu şeyden kurtulalım yani “aldırmak” sözcüğünden kurtulalım. Cevap vermeniz için söylemiyorum, cevap da vermenize gerek yok.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Kısa bir cevap vereceğim.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Ama cenaze namazını neticede birisi kıldırmış. Ölüden de... Arkadaşlar, ölüm hadisesi -Allah kimseye vermesin- olmuş. Yani cenaze namazını o imam kıldırmamışsa başka bir imam kıldırmış. Bunun da mesele edilmesi hiç yerinde değil. Ben o imamın cenaze namazı kıldırmamasına da saygı duyulmasını isterim.

Teşekkür ediyorum.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Bir cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Çok kısa olsun yalnız. Biraz, tabii, konunun da dışına çıkıyoruz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Kısa cevap vereceğim. Konunun dışında değil.

Şimdi, önce Feyzullah Ağabey diyeyim -yani böyle “bey” alışkın değiliz- Feyzullah Ağabey bağışlarsa. Önce, halkın teveccühü meselesinden başlamak istiyorum, kısa kısa.

Orta Doğu’da iktidar tahkim eder, iktidar yıpratmaz. Halkın teveccühü meselesine gelince, bir Amerikalı zenginin bir sözü vardır “İlk kazancımı sormayın, geri kalan hepsinin hesabını kuruşuna kadar veririm.” der. AK PARTİ İktidarının ilk Medise gelişteki sayısı gasbedilmiş Kürt oylarının yani barajın altında kalan Kürt oylarının, adil olmayan bir matematikle AK PARTİ hesabına geçmesinden dolaydır. Ondan sonra da iktidar tahkim eder. Bunu unutmayalım. Yani iktidar yanlış da yapsa Orta Doğu’da tahkim eder, bunu uzun uzun konuşabiliriz.

Ben İslami referansla konuştum yani İslam’a atıf yaptım ama İslami referansla yaşayan birisi de değilim, konuşan birisi de değilim. İslam’a atıf yapmak da ilahiyatçının tekelinde değildir. “Yukarının aşağıdan daha iyi bildiği” sadece bir hurafedir; sizin buna düşmenize de gönlüm razı değil.

İmam bahsine gelince, imam-papaz karşılaştırmasında sizin... Madem bu kadar ilahiyatçısınız, bu dinin Peygamberi ümmi bir insandı. Bu anlamda okumayanı, bu anlamda eğitim görmeyeni bu şekil tahkir edemezsiniz. Ben sizin kadar hâkim değilim ama cahil aklım size şu soruyu soruyor: Birisi din adamıdır, papaz; birisi din görevlisidir. Arada çok mühim bir fark var Sayın Kıyıklık. Bizde din adamı yoktur, böyle bir müessese yoktur İslamiyet’te; İslamiyet’te din görevlisi vardır. Hatta din görevlisi bile yoktur yani anayasal düzenlemeyle “din görevlisi” denilmiştir. O imamın boynunun borcudur o, görevlidir çünkü. Öyle, yapmamasına saygı duyulamaz, hesabı sorulur. Bir vali görevini yerine getirmezse, kamuda çalışan bir doktor görevini yerine getirmezse nasıl hesabı sorulursa bu imamdanda öyle sorulur. Orada Kur’an’ı referans alarak çalışmıyor, orada 657 -eski kanunla- devlet personel rejimine bağlı. Onun görev ve sorumlulukları var, onun içerisinde cenazenin

usulüne uygun defni de var ve sadece “talep üzere” şartına bağlıdır. Yani fetvayı, mahkemeyi, şeriatı o imam orada kuramaz. “Ben bununkini kılarım, bununkini kılmam.” Bu onun haddi de değildir, hakkı da değildir. İlahiyatçılık bunu gerektirir. Keşke bana fırça atacağınıza bu “din görevlisi”yle “din adamı” arasındaki farkı bir hatırlasaydınız.

Şimdi, ben size yeni bir şey öğretmek, haşa. Öyle niye kınıyorsunuz? Yani bu din sizin tekelinizde mi? İslami referansla konuşuyorum. Evet, İslam’ı biliyorum. Evet, dirsek çürüttüm, ben de medrese eğitimi almışım, devletin okuluna da gitmemişim. Yanlış söylüyorsam dersiniz ki: “Kardeşim, şu, fıkhıta böyle değildir. Şu, şeriatı göre böyle değildir. Şu kitabı tahrif ederek konuşuyorsun. Şunu bağlamında kullanmıyorsun.”

Ben size soruyorum -bundan niye tedirgin oluyorsunuz?- ne işiniz var Afgan ordusunda? Ne işiniz var? Ve Amerikalılarla yan yana. Bunu dünyaya açılacakmış, lütfen, bizim zekâmızı aşağılamayın, kendi müktesebatınıza da kadretmeyin bu kadar. Neymiş dünyaya açılacak? Afgan’la mı açılacaksınız? Libyalıyı eğiterek mi açılacaksınız? Sadece unuttuklarınızı hatırlayın. Ben size yeni bir şey öğretmek, haşa. Ben kendim bu konuda aciz bir insanım, böyle bir şeyim yok. Ama ana babadan bir itikat almışım, Allah’ın her yarattığının da bir nefesi vardır. Bu nefesi oradaki bir densiz kendine göre yorumlayamaz. Üstelik... Bak, o fahri imam olsaydı sonuna kadar hakkıydı. O, din görevlisi efendim. O, buradan maaş alıyor. O, o namazı kıldırarak ya da oradan alacağız onu; başka yolu yok. Bana lütfen bir daha böyle “Din yalnız bizim tekelimizde.” anlamına gelecek şeyler söylemeyin. Bu çok ayıp bir şeydir. Kimin ne kadar bildiğini Allah bilir.

İktidar meselesinde de tasavvuftan bir şey söyleyeyim size. Yani bunu söylemek istemezdim ama siz bu kadar pervasız bir öz güvenle konuşunca farz oldu. “Hele sabah olsun.” derler. Sabah oldu mu? Daha bu İktidarın sabahı olmadı, gaibi Allah bilir. Hele bakalım; ne olacak? Büyük bir kemaletle bu iş bitecek mi? Kimler zillete düşecek? Kim yüz suyunu dökecek? Daha bunlar yaşanmadı. İnşallah, dilerim, Allah kimseye nasip etmez, herkes bir onuruyla, haysiyetiyle, izzetiyle ikmal eder gider ama hâl böyle değil, siz de biliyorsunuz. Bak, imanın rüknüdür: Kalbinizle inanmadığınızı dilinizle söylemeyin Allah aşkına. Biz orada Peştun’a silah sıkıyorsak ya da varlığımız Amerika’nın oradaki varlığını kaimleştiriyorsa, varlığımız Libya’da meşruiyetimiz Sarkozy’sini, Amerika’sını kavileştiriyorsa, mümin olarak sen bunun hesabını kalbine veremiyorsan zaten, benim size yapacağım hiçbir şey yok. Allah merhamet etsin size.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim değerli arkadaşlarım.

Var mı söz talebi başka?

Şimdi Hükûmet temsilcimiz sadece teknik konulara... Siyasi konularda tabii ki sizin muhatabınız, arkadaşlarımızın muhatabı bu konuda siyasilerdir. Ben de sizden rica ediyorum, teknik sorulara ilişkin veya tespitleriniz varsa onu rica ediyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI İSTİHBARAT ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ ALPER COŞKUN – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Çok kısaca bir izahatta bulunayım, izninizle, yapılan yorumlarla ilgili olarak.

Her şeyden evvel şunun bilinmesinde belki yarar olabilir: Bu protokolün gerçekleştirilmesi, imzalanması, Türkiye’den neşet eden bir talep sonucunda ortaya çıkmış bir husus değildir, tamamen Libya makamlarının bir talebi söz konusudur. Hatta öyle ki Libya makamları birçok ülkenin isimlerini de zikretmek suretiyle kendilerine yardım talebinde bulunulduğunu ve ciddi imkânlar sunmaya hazır olduklarını, bunlardan da istifade etmeyi öngördüklerini fakat bu denklem içerisinde, gerçek anlamda Libya’nın çıkarlarını kendi çıkarlarının önünde de tutarak kendilerine destek vereceğine inandıkları Türkiye’nin katkı sağlamasını istediklerini bildirdiler. Biz bu anlayışla söz konusu metni hazırladık.

Birkaç spesifik soru vardı, not alabildiğim kadarıyla onlara ilişkin, izninizle, yanıtları arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI İSTİHBARAT ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ ALPER COŞKUN – Efendim, Türkiye’nin kendi envanterindeki malların kullanımıyla ilgili bir hüküm vardı, acaba hangi malları içereceğine dair bir haklı sorunuz vardı efendim. Bu tamamen polis kıyafeti sunulmasını sağlamaya matuf bir yazım. Belki, efendim, yeterince net yazılmamış, o bakımdan haklısınız bu konuyu sorgulamakta fakat İçişleri Bakanlığından arkadaşlarla da görüştüm, burada kastedilen polis kıyafetidir efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ben bizim istihbaratta kullandığınız alet edevat anlamında...

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI İSTİHBARAT ARAŞTIRMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEMSİLCİSİ BÜYÜKELÇİ ALPER COŞKUN – Değil efendim.

Birkaç spesifik soru daha vardı. Bunlardan birisi denklik tespitiyle ilgiliydi, bu tespitin hangi makamlar tarafından yapılacağı hususunu sormuştunuz efendim. Bir kere, bu müştereken yapılacak. Yani Libya makamları kendi sistemleri temelinde denklige esas teşkil edecek belgeleri sunacaklar. Bu, Libyalı muhataplarıyla birlikte bizim İçişleri Bakanlığındaki arkadaşlarla oluşturulacak -tırnak içinde- komisyon diyebileceğim bir ortamda değerlendirilecek ve o şekilde sonuca bağlanacak.

Efendim, mülakat ve etkinlikler yani ders dışı etkinlikler konusunda sorularınız vardı. Sayın Başkan, müsaade buyurursanız, İçişleri Bakanlığından arkadaşımız daha iyi bilir bu detayı.

BAŞKAN – Tabii, eksik kalan bir konu varsa arkadaşımız tamamlasın lütfen.

Teşekkür ederim Sayın Büyükelçi.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; dış ilişkiler konusunda daha önce bir Afganistan tecrübemiz olmuştu. Sivas'ta -belki malumunuzdur- 500 Afgan polisine bir eğitim verdik. Tabii, oradan aldığımız tecrübeler vardı ve dünya kamuoyunda da ciddi yankı bulmuştu bu. Libya'lıların da bu şekilde talebi gelince, bunun için de İstanbul öngörüldü. İkinci etapta da Mersin'de gerçekleştireceğiz.

BAŞKAN – İstanbul'da hangisinde yapacaklar?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Adile Sadullah Mermerci efendim, Kilyos'ta.

BAŞKAN – Evet, biliyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Bu, ders dışı etkinlikler ve il dışı sosyal geziler konusu gündeme geldi. Bizim Afgan tecrübesinden edindiğimiz, yani bürokraside birtakım şeyleri yaparken her defasında onay almak zorunda kalıyorsunuz valimizden ya da Bakanlıktan. Bu öğrencilerin karakol ziyaretleri, ders dışı etkinlikler konusunda da örneğin Türkçe kursları aldırıyoruz ya da bilgisayar eğitimleri verdiriyoruz, bağlama kursları verdiriyoruz. Mesela Afganistan'dan gelen öğrenciler için Konya'yı ziyaret çok önemli, onların kültürel bir değeri gibi sanki. Dolayısıyla, oralara birtakım geziler tertip ediyoruz. Libya için bu sorunlar yaşanmasın diye bu şekilde bir madde öngörüldü.

Sayın Büyükelçinin söylediği konu, ikili iş birliği çerçevesinde ortak olarak yapılacak seçimler. Tabii, orada bizim şu anda bir emniyet müşavirimiz de görev yapıyor Büyükelçiliğimiz bünyesinde, bu konuları takip etmek üzere. Libya'lı makamlarla ortak çalışıyorlar efendim.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, tasarının tümü üzerindeki görüşmelerimiz tamamlanmıştır.

Bunun tamamlanmış olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... Teşekkür ederim.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Komisyonumuzun tasarımı "tali komisyon" sıfatıyla görüşmesi dolayısıyla, İç Tüzük'ümüzün 23'üncü maddesi uyarınca, tasarı üzerindeki genel uygunluk görüşümüzün esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna bildirilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler lütfen işaret buyursunlar. Kabul etmeyenler... Teşekkür ederim, kabul edilmiştir değerli arkadaşlarım.

Değerli üyelerimiz, Dışişleri Komisyonu tasarımı 9 Mayıs Çarşamba günü görüşmeyi arzu ettiğini bildirmişlerdir. Bu nedenle, değerli arkadaşlarımla varsa muhalefet şerhlerini 7 Mayıs Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar İçişleri Komisyonu Başkanlığına sunmalarını rica ediyorum.

Değerli katılımlarınız için, değerli katkılarınız için başta değerli üyelerimize, Hükûmet temsilcimize, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcilerine, değerli çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.57